

Naszego głosu jako organizacji pozarządowych nie powinno zabraknąć w konsultacjach!

Wiedza i ekspertyza, którymi dysponujemy może pomóc administracji centralnej przygotowywać lepsze rozwiązania prawne i podejmować trafniejsze decyzje w sprawach publicznych.

Miejmy wpływ i bierzmy udział w konsultacjach!

Konsultacje publiczne na szczeblu centralnym

Do czego zobowiązuje się administracja i jakie to stwarza możliwości dla organizacji pozarządowych?

Dowiedz się więcej o:

- różnych rolach, jakie mogą pełnić organizacje pozarządowe w procesach konsultacyjnych i o sposobach wypracowywania stanowisk - www.konsultacjezasadami.pl w zakładce MATERIAŁY
- Siedmiu Zasadach Konsultacji - https://mac.gov.pl/files/7_zasad_30-04.pdf
- technikach prowadzenia konsultacji - www.partycypacjaobywatelska.pl

Konsultacje z zasadami

Broszura powstała w ramach projektu "Konsultacje z zasadami" realizowanego przez Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych oraz Fundację Pracownia Badań i Innowacji Społecznych "Stocznia".

Opracowanie broszury: Fundacja Pracownia Badań i Innowacji Społecznych "Stocznia"
Opracowanie graficzne i skład: Kacper Marzoch

FISE Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych

pracownia badań i innowacji społecznych
stocznia

Projekt współfinansowany z funduszy EOG w ramach programu Obywatele dla demokracji

ICELAND NORWAY
eea grants

FUNDACJA BATOREGO

POLSKA FUNDACJA DZIECI I MŁODZIEŻY

Termin „konsultacje publiczne” dotyczy zasięgnięcia opinii od obywateli w sprawie decyzji i projektów przygotowywanych przez administrację centralną (rządową).

Mogą wziąć w nich udział wszyscy - zarówno organizacje pozarządowe, jak i osoby indywidualne. Konsultacje to jedna z metod włączania obywateli w podejmowanie decyzji w sprawach publicznych. Są one okazją do wyrażenia opinii w sprawie przygotowywanych przez administrację rozwiązań (np. projektu aktu prawnego) przez wszystkie osoby zainteresowane danym tematem.

Konsultacje publiczne na szczeblu centralnym prowadzone są w oparciu o dwa dokumenty:

- Regulamin pracy Rady Ministrów (<http://www.rcl.gov.pl/Regulamin-pracy-RM.pdf>)
- Wytyczne do przeprowadzania oceny wpływu oraz konsultacji publicznych w ramach rządowego procesu legislacyjnego (<http://www.rcl.gov.pl/book/?q=wytyczne>)

Jak powinny wyglądać konsultacje prowadzone przez administrację centralną?

Konsultacje organizowane przez administrację centralną powinny:

- być prowadzone na jak najwcześniejszym etapie podejmowania decyzji,
- wykorzystywać różne metody zasięgnięcia opinii w zależności od etapu podejmowania decyzji i tematu, który jest ich przedmiotem,
- być powszechne i otwarte, zapewniając każdemu obywatelowi dostęp do konsultowanych dokumentów i możliwość wypowiedzenia się - nie mogą być zastępowane opiniowaniem przez tzw. partnerów społecznych definiowanych ustawowo (czyli np. związki zawodowe czy organizacje pracodawców),
- być zgodne z Siedmioma Zasadami Konsultacji: dobrej wiary, powszechności, przejrzystości, responsywności, koordynacji, przewidywalności i poszanowania interesu ogólnego.

Administracja centralna jako organizator konsultacji jest zobowiązana do:

- **upublicznienia konsultowanego projektu w serwisie Rządowego Procesu Legislacji (RPL)** na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji (<http://legislacja.rcl.gov.pl>)
- **wyznaczenia czasu przeznaczanego na zgłaszanie uwag:**
  - w przypadku projektu rozporządzenia - co najmniej 10 dni,
  - w przypadku projektu ustawy lub założeń projektu ustawy - co najmniej 14 dni,
  - w przypadku projektu ustawy opracowanego na podstawie założeń projektu ustawy - co najmniej 21 dni.*Wyznaczenie krótszych terminów konsultacji wymaga szczegółowego uzasadnienia.*
- **umożliwienia składania uwag do konsultowanej propozycji na piśmie**
Dodatkowo organizator konsultacji może wykorzystywać inne metody zasięgnięcia opinii, np. spotkania konsultacyjne czy wysłuchania publiczne oraz platformę internetową www.konsultacje.gov.pl. Może również zaprosić osoby/organizacje, które zgłosiły swoje uwagi w konsultacjach na konferencję uzgodnieniową.
- **opublikowania raportu podsumowującego konsultacje, a w nim:**
  - omówienia wyników konsultacji oraz ich wpływu na ostateczny kształt projektu,
  - wskazania uczestników konsultacji,
  - odniesienia się do opinii zgłoszonych w konsultacjach.Załącznikiem do raportu powinna być tabela z zestawieniem wszystkich zgłoszonych opinii, sposobem ich uwzględnienia oraz uzasadnieniem ewentualnego odrzucenia.
Rekomendowany czas na publikację podsumowania to 60 dni od daty zakończenia konsultacji.

Reprezentujesz organizację pozarządową i chcesz wziąć udział w konsultacjach prowadzonych przez administrację centralną?

Sprawdź, jak się do tego zabrać.

1. Dowiedz się, czy w interesującym Was temacie są obecnie prowadzone konsultacje publiczne.

Możesz to sprawdzić korzystając z:

- **Serwisu Rządowego Procesu Legislacji** – dostępnego pod adresem <http://legislacja.rcl.gov.pl>, który stanowi najpełniejsze źródło informacji o konsultacjach publicznych prowadzonych przez administrację centralną. Serwis umożliwia wyszukiwanie projektów aktów prawnych pod względem różnych kategorii oraz subskrypcję powiadomień dotyczących konsultacji publicznych,
- **Biuletynów Informacji Publicznej poszczególnych ministerstw,**
- **Zakładki o konsultacjach na portalu [ngo.pl](http://www.konsultacje.ngo.pl)** – www.konsultacje.ngo.pl,
- **Rządowej platformy do konsultacji online** – www.konsultacje.gov.pl.

2. Jeśli temat aktualnie prowadzonych konsultacji jest ważny dla Twojej organizacji, upewnij się, czy są wśród Was osoby gotowe do zaangażowania się w formułowanie stanowiska.

3. Sprawdź, kiedy mija termin na zgłaszanie opinii w ramach konsultacji i w jakiej formie będą przyjmowane uwagi.

4. Jeżeli jesteś reprezentantem federacji organizacji pozarządowych albo wiesz, że inne organizacje zajmujące się podobnymi sprawami mogą mieć też zdanie na dany temat, **rozważ, czy nie warto wypracować wspólnego stanowiska**. To może wzmocnić Wasz głos w konsultacjach i dać sygnał administracji, że organizacje to poważny partner do rozmowy, który potrafi wypracować wspólne stanowisko w ważnej sprawie.

5. Śledź dalsze losy projektu oraz opinii zgłoszonych w konsultacjach – raporty z konsultacji zawierające odniesienia do złożonych uwag powinny być dostępne na podstronie danego projektu aktu prawnego w serwisie legislacja.rcl.gov.pl.